

Sotsiaaltöötajagi saab tegutseda kodukontoris

Kaia Tähe, Karin Jürgens-Rampe, Aivi Sobak

sotsiaaltöötajad, Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus

Oleme harjunud töötama Astangul eraldi kabinetites, kus igaühel on suur ekraan, mugav tool ja laud. Kabinetivaikuses on hea tööle keskenduda. Üleöö muutus kõik. Vaikusest ja rahust ei jää midagi alles, kui peres kasvavad lapsed.

Kodukontoris töötamise võimalust ei olnud me seni väga kasutanud, seega oli kodustesse töönurkadesse ka vähe panustatud. Ootamatult tekkis olukord, kus töölaua funktsiooni hakkas täitma söögilaud, mille ääres käiakse päeva jooksul mitu korda söömas.

Uues olukorras muutus luksuseks vaikus, mis lasi oma mõtted segamatult lõpuni mõelda. Ilmekaks tööolude näiteks sobib ühe sotsiaaltöötaja kirjeldus:

„Minu kodukontor asub köögilaua ääres keset kodust siginat ja saginat. Saginat tekitavad minu peagi kuueseks saav tütar ja kümnene poeg. Mees käib tööl ja tema laekub oma sagimistega koju õhtul. Tema tulek lisab meie väikesesse elamisse särtsu, energiat ja mürgeldamist veelgi. /.../ Töörahu võimalused on sellises keskkonnas väga napid. Püüan kõigest väest, et kõik vajalik saaks tehtud.”

Kodukontori katsumused

- ♦ **Ajanappus.** Püüame jätta omale veidigi aega, et akusid laadida. Vahel jääb ööpäevast väheks, et täita oma ametikoha, õpetaja, kokatädi, puhastusteenindaja, pesunaise, psühholoogi jt rolle. Üks laps arvutas kokku oma ema tööd ja tegemised

praeguses olukorras ning sai vastuseks, et ema ööpäevas peaks olema hoopis 35 tundi.

- ♦ **Mure klientide pärast.** Raske on leppida, et osal klientidel ei ole iga päev sooja sööki laual (ka mitte KOVi toiduabi pakina), mõnel neist pole sooja toidu valmistamiseks kodus elektrit. Kuu lõpus on majanduslikult väga raske. Sotsiaaltöötajad koos teiste meeskonnaliikmetega püüavad vastavalt võimalusele lahendada selliseid probleeme. Ometi näeme praeguses olukorras ka väga palju positiivset.

Töönurga leidmisel lähevad kasutusse käepärased vahendid. Foto: erakogu

- ♦ **Võimalused.** Kaugtööd saame teha väga hästi. Ka tavaolukorras on sotsiaaltöötajatel palju paberimajandust ja asjaajamist, millega saab jätkata vajaduse korral kodukontoris. Kliendiga saab nüüd suhelda videokõne abil, kuid see ei asenda otsest kontakti. Tavaolukorras polnud me videokõnesid pidanud, suhtlesime klientidega telefoni ja e-posti teel.
- ♦ **Loovus ja uued lahendused.**

Sotsiaaltöötajate kevadet ja suve lõppu täidavad enamasti õpilaskandidaatide vastuvõtuhindamised. Nüüd on kõik vestlused ja töökatsed edasi lükatud. Uues olukorras peame leidma ka uued lahendused, praegu teemegi neid plaane.

- **Paindlikkus.** Saame oma tööaega ise plaanida ja sättida.
- **Töötempo on aeglustunud.** Vähem on koosolekuid ja töist kiirustamist. Nii saame rohkem pühenduda asjadele, mis on päriselt vajalikud ja tähtsad. Sisulist koos- ja võrgustikutööd saab teha telefoni ja e-posti teel. Oleme märganud ja tänulikud, et varem algatatud asjad toimivad jõudsalt edasi ning liiguvad lahenduse suunas. Osa koostööpartnereid mõtleb hästi kaasa ja leiab eriolukorras erilahendusi.
- **Aeg oma pere jaoks.** Nüüd on rohkem ühist aega. Nii saad aru, kui palju oled tavaolukorras oma perest eemal. Samas tähendab praegune koosolemine ka seda, et me ei saa korralikult keskenduda perele

ega tööle. Aga eks me õpime ja areneme.

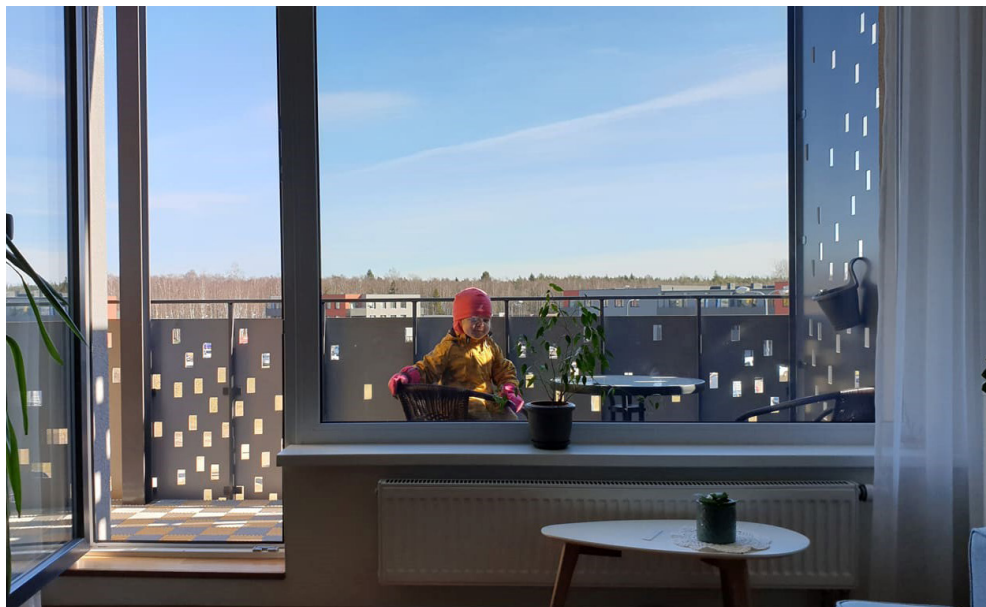
- **Koostööpartnerite tundmaõppimine.** Nad on samuti kodukontorites, tööjutudele lisaks on olnud aega ka lähemalt tutvuda ja kogemusi vahetada. Näiteks sotsiaalkindlustusameti juhtumikorraldajatega oleme saanud üksteise töödest rohkem teada. Need on justkui väikesed töövarjutamise hetked.

Oleme õppinud tegema kõiki ülesandeid korraga, segamini, vaheldumisi ja põimitult.

- **Rööprähklemine.** Multifunktsionaalsuse kõrgeim tase! See oskus üha areneb ja on märke lähenevast õitsengust. Oleme õppinud tegema kõiki ülesandeid korraga, segamini, vaheldumisi ja põimitult. Sageli tuleb oma tegemised pausile panna ja asuda lapse või laste tekitatud olukordi lahendama. Nii võib muidugi ühe meili kirjutamine võtta tavapärase viie minuti

Töö ja lapsed käivad käsikäes. Foto: erakogu

Töö ajal peab lapsel pilk peal olema ka siis, kui ta on „õues”. Foto: erakogu

asemel kaks tundi. Aga sinna vahele on mahtunud lugematu arv koduseid ja teiseid toimetusi.

Vahel jääb ööpäevast väheks, et täita oma ametikoha, õpetaja, kokatädi, puhastusteenindaja, pesunaise, psühholoogi jt rolle.

- ♦ **Jõu ammutamine meeskonnast.** Iganädalastel talituse Skype'i koosolekutel on hea tajuda ja tõdeda, et kõik me oleme nii töötajadena, emadena, elukaaslastena/ abikaasadena sama keerulistes ja vähem keerulistes olukordades ning rollides.

Me kõik saame sellega omamoodi hakkama, igapäev on oma toimetulekuniid. Nendelt koosolekutelt saame vastastikku inspiratsiooni ja jõudu.

Kui mõelda, mis kogemusi me eriolukorrast kaasa võtame, siis eelkõige ilmselt teadmise ja kinnituse, et kodukontor on võimalik ka sotsiaaltöötajatele. Meie hinnangul aga ei asenda videosillad kliendiga näost näkku suhtlemist. Kindlasti oskame rohkem hinnata seda, mida meie keskus meile pakub: vaikust, töörahu, töövahendeid, sportimisvõimalusi ja oma kabinetti koos õppurite tehtud kühvetiste lõhnaga! **S**